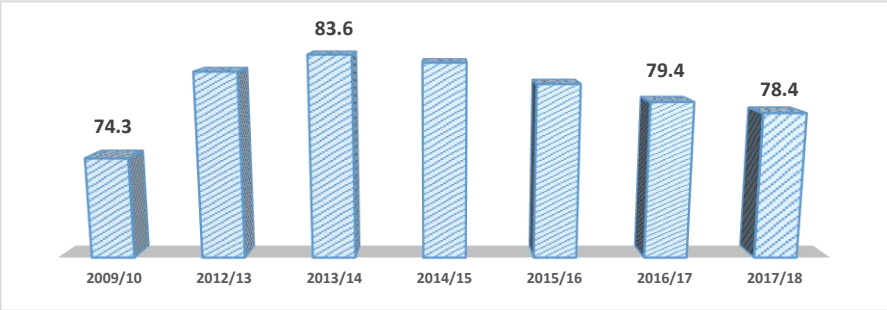

**Предложения от Конкретния бенефициент в съответствие с писмо с № 02-296/17.12.2018 г., във връзка
Насоки за кандидатстване по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансов помощ
„Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ на ОП НОИР**

№	Коментари и предложение	Становище на УО																
1	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ по т. 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ на стр. 4 предлагаме обосновката да се допълни с актуални данни за настоящата тенденция за намаляване на обхвата в предучилищно образование или да бъде представена графично чрез нетния коефициент на записване на децата в детските градини;</p> <table border="1"><thead><tr><th>Година</th><th>Нетния коефициент на записване на децата в детските градини</th></tr></thead><tbody><tr><td>2009/10</td><td>74.3</td></tr><tr><td>2012/13</td><td></td></tr><tr><td>2013/14</td><td>83.6</td></tr><tr><td>2014/15</td><td></td></tr><tr><td>2015/16</td><td></td></tr><tr><td>2016/17</td><td>79.4</td></tr><tr><td>2017/18</td><td>78.4</td></tr></tbody></table>	Година	Нетния коефициент на записване на децата в детските градини	2009/10	74.3	2012/13		2013/14	83.6	2014/15		2015/16		2016/17	79.4	2017/18	78.4	<p>Не се приема. Не е посочен източник на информацията. В допълнение, текстовете в секция 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ на Условието за кандидатстване съответства на аргументацията за избор на операция, която е част от одобрените от Комитета за наблюдение критерии за подбор на операция. В тази връзка предложената информация за нетния коефициент на записване на децата в детските градини може да бъде включена в проектното предложение, по преценка на конкретния бенефициент.</p>
Година	Нетния коефициент на записване на децата в детските градини																	
2009/10	74.3																	
2012/13																		
2013/14	83.6																	
2014/15																		
2015/16																		
2016/17	79.4																	
2017/18	78.4																	

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

--	--	--

2	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 5 по т. 7 „Индикатори“ към индикатора за изпълнение <i>„Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превенция на обучителни затруднения) – минимум 1500 от всички 1894“</i> предлагаме да се добави следното пояснение <i>„Институциите, които могат да бъдат включени в изпълнението на проекта са детски градини и училища с предучилищни групи“</i>.</p>	<p>Приема се. В секция 7. Индикатори е добавено предложеното пояснение.</p>
3	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 5 по т. 7 „Индикатори“ към индикатора за изпълнение <i>„Деца, участващи в дейности за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (сред тях деца от маргинализирани общности, включително роми, участващи в мерки за образователна интеграция и</i></p>	<p>Приема се. В секция 7. Индикатори е добавено предложеното пояснение.</p>

	<p>реинтеграция) – 50 000“ предлагаме да се добави следното пояснение: „В дейностите по проекта могат да бъдат включени освен децата от 3 до 7 години и деца, които съгласно чл. 8, ал. 4 и чл. 24, ал. 2 от ЗПУО са записани и посещават детска градина“.</p>	
4	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 10 - 11 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 1 „Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи“ предлагаме текстът „-разработване на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език за деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи; Разработените по проекта специализирани методики/образователни технологии следва да са в рамков формат за всяка възрастова група и за разновъзрастови групи, базирани на играта, за различни уязвими групи като например: деца, за които българският език не е майчин, деца, които не владеят български език/деца на мигранти или търсеци и получили международна закрила, деца със СОП и др.“ да се замени с „-разработване на специализирана методика, основана на играта, за обучение по български език за деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език за всяка възрастова група. Разработената по проекта специализирана методика следва да включва: оценка на степента на владееене на български език от детето; методически насоки за учителите; игрови средства и учебни помагала (пособия, материали, софтуерни програми и др.) за обучение за детето и подходящ инструментариум за проследяване на</p>	<p>Приема се частично. Следва да се има в предвид, че имената на дейностите по процедура са част от критериите за подбор на операция, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП НОИР и в този смисъл последващите изменения, следва да бъдат одобрени от КН. В Дейност 1 е добавено пояснение, което по същество съответства на направеното предложение, а именно: „Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи, включително:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разработване на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език за деца с друг майчин език/деца, които не владеят добре български език – за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи; <p>Разработените по проекта специализирани методики следва да включват: оценка на степента на владееене на български език от детето; методически насоки за учителите; игрови средства и учебни помагала (пособия, материали, софтуерни програми и др.) за обучение за детето и подходящ инструментариум за проследяване на напредъка на детето. Методиката, базирана върху прилагането на игровия подход, следва да бъде приложима за различни уязвими групи като например: деца, за които българският език не е майчин, деца, които не владеят български език/деца на мигранти или</p>

	<p><i>напредъка на детето. Методиката, базирана върху прилагането на игровия подход, да бъде приложима за различни уязвими групи като например: деца, за които българският език не е майчин, деца, които не владеят български език/деца на мигранти или търсеци и получили международна закрила, деца със СОП и др.“.</i></p>	<p><i>търсеци и получили международна закрила, деца със СОП и др.</i></p> <p><i>По преценка на конкретния бенефициент, в рамките на дейността може да бъде разработена една обща специализирана методика, която трябва да съдържа посочените по-горе инструменти за всяка възрастова група 3.</i></p> <p><i>з В изпълнението на дейност 1 могат да бъдат включвани освен децата от 3 до 6 години и деца на 7-годишна възраст, които са записани в предучилищни групи на детска градина/ училище, както и такива, които съгласно чл. 8, ал. 4 и чл. 24, ал. 2 от ЗПУО са записани и посещават детска градина.“</i></p>
<p>5</p>	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 11 - 12 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 1 „Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи“ предлагаме текстът „- <i>допълнително обучение по български език в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете чрез обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно разпоредбите на Наредбата за приобщаващо образование, Наредбата за предучилищното образование и Наредбата за усвояването на българския книжовен език. За децата с установени потребности от допълнително обучение по български език се изготвя съответно план и обучението им е в рамките на учебната година съгласно нормативната уредба за предучилищно образование. Разходите за допълнително обучение по български език са съгласно стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV) от настоящите Условия за кандидатстване. Дейността следва да предложи прилагането на диференциран подход, както по отношение на</i></p>	<p>Приема се частично. Следва да се има в предвид, че имената на дейностите по процедура са част от критериите за подбор на операция, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП НОИР и в този смисъл последващите изменения, следва да бъдат одобрени от КН. В Дейност 1 е добавено пояснение, което по същество съответства на направеното предложение, а именно:</p> <p><i>„-допълнително обучение по български език в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете чрез обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие съгласно разпоредбите на Наредбата за приобщаващо образование, Наредбата за предучилищното образование и Наредбата за усвояването на българския книжовен език.</i></p> <p><i>Обучението за децата с установени потребности от допълнително обучение по български език може да започне по вече изработени отделни методики за усвояване на български езика, като се изготвя план за обучението в рамките на учебната година</i></p>

различните възрастови групи - специализирани методики за всяка възрастова група за деца от 3 до 6 години и комбинирани такива за разновъзрастови групи в същия възрастов диапазон, така и индивидуален подход, в зависимост от индивидуалните потребности на целевата група, свързани с провеждането на допълнително обучение по български език и разработването и осигуряването на отнасящите се до него методики, учебни помагала, пособия, материали, софтуерни програми и др. Обученията по български език на деца от уязвимите групи следва да бъдат провеждани индивидуално. В случай на невъзможност за провеждане на индивидуални обучения, те могат да се провеждат в групи от не повече от 8 деца с идентични или сходни потребности“ да се замени с „ - провеждане на допълнително обучение по български език в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете чрез обща подкрепа за личностно развитие съгласно разпоредбите на Наредбата за приобщаващо образование, Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование и Наредбата № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език. Обучението за децата с установени потребности от допълнително обучение по български език може да започне по вече изработени отделни методики за усвояване на български езика, като се изготвя план за обучението в рамките на учебната година в съответствие с разпоредбите на Наредбата № 6 от 11.08.2016 г. за усвояването на българския книжовен език. Разходите за допълнително обучение по български език са съгласно стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV) от настоящите Условия за

в съответствие с разпоредбите на Наредбата за усвояването на българския книжовен език. След като предвидена в Дейност 1 специализирана методика е разработена, същата следва да се прилага при провеждането на допълнително обучение по български език в детските градини и училищата с предучилищни групи за оставащия период от изпълнението на проекта и след неговото приключване. Обучението по български език следва да бъде провеждано в малки групи с не повече от 8 деца и да е съобразено с индивидуалните образователни потребности на всяко дете.

Разходите за допълнително обучение по български език са съгласно стандартна таблица на разходите за единица продукт (Приложение XV) от настоящите Условия за кандидатстване.“

	<p>кандидатстване. Обучението по български език следва да бъде провеждано в малки групи от 4 до 8 деца“.</p>	
6	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 12 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 2 „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„допълнителни занимания, базирани на интерактивни педагогически технологии“</i> да се замени с <i>„допълнителни занимания за подкрепа на личностното развитие в съответствие с резултатите от извършената оценка на риска от обучителни затруднения“</i>.</p>	<p>Приема се. Предложението е отразено в текста на Условието за кандидатстване.</p>
7	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 12 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 2 „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„междупersonностно взаимодействие на децата“</i> да се замени с <i>„развитие на социални умения или социално и емоционално развитие“</i>.</p>	<p>Приема се. Предложението е отразено в текста на Условието за кандидатстване.</p>

8	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 13 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ предлагаме в дейност 2 „Провеждане на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа на деца от уязвими групи, вкл. обезпечаване на средствата за такси на детски градини с повишена концентрация на деца от уязвими групи, осигуряване на допълнителен педагогически и непедagogически персонал, осигуряване на учебни материали, пособия, помагала и др.“ да се добави и дейност за изработване на анализ на бариерите, които възпрепятстват записването на децата в детските градини, както и анализ на дейностите, свързани с осигуряване на обща подкрепа на личностното развитие.</p>	<p>Не се приема. Предложението не е пряко свързано с изпълнението на дейност 2.</p>
9	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ на стр. 13 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 3 „Осъществяване на обучения, вкл. осигуряване на обучителни материали, пособия и др.“ към т. 3.1 да се добавят обучения за работа в разновъзрастова група на учители и обучения за допълнителна работа на учители за социално и емоционално развитие на децата, а по т.3.2 други педагогически специалисти, непедagogически персонал да се добави само „за работа в разновъзрастова група“.</p>	<p>Приема се частично. Предложението по отношение на дейност 3.1.е отразено в текста на Условието за кандидатстване. УО не приема направеното предложение по отношение на дейност 3.2, тъй като в критериите за подбор на операция, одобрени от КН, е предвидено обученията на другите педагогически специалисти, непедagogическия персонал и другите заинтересовани страни да бъде насочено към единствено към родителите с цел създаване на успешно сътрудничество между семействата и детската градина. В тази връзка добавянето на обучения за другите педагогически специалисти и непедagogическия персонал за работа с разновъзрастови групи следва да се третира като нова поддейност, а промени в дейностите по одобрени критерии за подбор на операция се извършват само с одобрението на КН.</p>

10	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ и на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 14 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 4 „Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование, в т.ч. чрез дейността на образователни медиатори, на социални работници, ромски лидери или представители на ромската общност, вкл. чрез осигуряване на материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„Дейността включва:“</i> да се замени с <i>„Дейността може да включва“</i>.</p>	<p>Приема се. Предложението е отразено в текста на Условието за кандидатстване.</p>
11	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ и на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 14 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 4 „Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование, в т.ч. чрез дейността на образователни медиатори, на социални работници, ромски лидери или представители на ромската общност, вкл. чрез осигуряване на материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„за ромски лидери и др. представители на ромската общност“</i> да се замени с <i>„за др. заинтересовани страни, включително представители на НПО, работещи в сферата на образователната интеграция на деца от уязвими и маргинализирани групи, включително ромски деца“</i>.</p>	<p>Приема се частично. В описанието на дейност 4 са посочени неправителствени организации, работещи в сферата на недискриминацията и социалното изключване, което не изключва такива, които работят в сферата на образователната интеграция на деца от уязвими групи. УО не приема изключването на ромски лидери и др. представители на ромската общност от целевата група на дейността, тъй като в рамките на дейност 3 са планирани обучения за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и детската градина на такива лица, което е част от одобрените критерии за подбор на операция.</p>

12	<p>По предложение на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 15 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 4 „Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование, в т.ч. чрез дейността на образователни медиатори, на социални работници, ромски лидери или представители на ромската общност, вкл. чрез осигуряване на материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„-подбор на образователни медиатори, социални работници и др. при назначаването им в детските градини“</i> да се замени с <i>„подпомагане извършването на подбор на образователни медиатори, социални работници и др. при назначаването им в детските градини“</i>.</p>	Приема се. Предложението е отразено в теста на Условието за кандидатстване.
13	<p>По предложение на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 15 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 4 „Реализиране на дейности за педагогическа, психологическа и социална подкрепа за родители на деца от уязвими групи и за формиране у тях на мотивация за активно приобщаване на децата им в системата на предучилищното образование, в т.ч. чрез дейността на образователни медиатори, на социални работници, ромски лидери или представители на ромската общност, вкл. чрез осигуряване на материали, пособия, помагала и др.“ предлагаме текстът <i>„-мониторинг на детски градини с назначени образователни медиатори и др. непедagogически специалисти за проследяване ролята и ефективността на тяхната дейност“</i> да се замени с <i>„-проследяване ролята и ефективността на дейностите извършвани от</i></p>	Приема се. Предложението е отразено в теста на Условието за кандидатстване.

	<i>назначените образователни медиатори и др. непедagogически специалисти върху дейността на детската градина“;</i>	
14	По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ и на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 15 по т.13 „Дейности, допустими за финансиране“ за дейност 5 „Провеждане на дейности за изграждане на положителни обществени нагласи към предучилищното образование и за недопускане на дискриминация“ предлагаме текстът <i>„ромски лидери и медиатори, представители на ромската общност и др. подобни“</i> да се замени с <i>„заинтересовани страни, включително представители на НПО, работещи в сферата на образователната интеграция на деца от уязвими и маргинализирани групи, включително ромски деца“</i> .	Приема се частично. В описанието на дейност 5 са добавени неправителствени организации, работещи в сферата на недискриминацията и социалното изключване, както е планирано и в дейност 4, което не изключва такива, които работят в сферата на образователната интеграция на деца от уязвими групи. УО не приема изключването на ромски лидери и др. представители на ромската общност от целевата група на дейността, тъй като в рамките на дейност 3 са планирани обучения за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и детската градина на такива лица, което е част от одобрените критерии за подбор на операция.
15	По предложение на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 20 по т.14 „Категории разходи, допустими за финансиране“ , подточка 14.2 „Допустими разходи“, бюджетен раздел I „Разходи за персонал, бюджетно перо „1. Разходи за възнаграждения на лицата, пряко ангажирани с дейностите по проекта, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя“ предлагаме да се добави <i>„т.1.3. Разходи за възнаграждения на лица, участващи в изпълнението на дейности 3.2, 4 и 5, вкл. осигурителни вноски за сметка на работодателя“</i> .	Не се приема. За изпълнението на дейност 3.2 е определена опростена форма на финансиране, като в стойността на единичния разход за един обучаем са включени всички необходими разходи за провеждане на обучението. В тази връзка не е допустимо да бъдат добавяни разходи за възнаграждения на лица, ангажирани с провеждането на обучения. По отношение на дейности 4 и 5, в Условието за кандидатстване са планирани всички разходи, които произтичат от посочените дейности. УО не счита, че за тяхното изпълнение са необходими разходи за възнаграждения. Представителите на партньора, които участват в управлението на тези дейности, следва да бъдат включени в екипа за организация и управление на проекта и да получават

		възнаграждения от непреките разходи.
16	Във връзка с предложенията по-горе по дейност 3, предлагаме на стр. 21 по т.14 „Категории разходи, допустими за финансиране“, подточка 14.2 „Допустими разходи“, бюджетен раздел II „Разходи за провеждане и участие в мероприятия“, бюджетно перо „Разходи за обучения“ да се добави „т.4.3 „Разходи за обучения на учители за работа в разновъзрастова група, както и за допълнителна работа за социално и емоционално развитие на децата“.	Приема се частично. Разходите по дейност 3.1 са определени в стандартната таблица на разходите за единица продукт и те се отнасят за всички видове обучения, които са пряко свързани с тази дейност. В тази връзка не е необходимо да се създава отделен бюджетен ред за обучения на учители за работа в разновъзрастови групи, както и за допълнителна работа за социално и емоционално развитие на децата, тъй като по същество тези разходи попадат в обхвата на разходите за обучения на учители за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на специализирани методики (основани на играта) за обучение по български език.
17	Във връзка с предложенията по-горе по дейност 3, предлагаме на стр. 22 по т.14 „Категории разходи, допустими за финансиране“, подточка 14.2 „Допустими разходи“, бюджетен раздел II „Разходи за провеждане и участие в мероприятия“, бюджетно перо „Разходи за обучения“, т.4.3. да стане т.4.4., като текста „Разходите по бюджетен ред 4.3. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. и са за обучения на педагогически и непедагогически персонал, родители, ромски лидери или представители на ромската общност и др. заинтересовани страни за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и	Не се приема. Предложените обучения не са одобрени от Комитета за наблюдение като част от дейност 3, поради което не могат да бъдат добавени разходи за подобни обучения.

	<p><i>детската градина“ се замени с „Разходите по бюджетен ред 4.4. се определят на база стандартна таблица на разходите за единица продукт, съгласно чл. 67, параграф 1 буква б) от Регламент 1303/2013 г. и са за обучения на педагогически и непедagogически персонал, родители, ромски лидери или представители на ромската общност и др. заинтересовани страни за придобиване на знания, умения и компетентности за прилагане на форми и методи на работа за успешно сътрудничество между семейството и детската градина и за обучения за работа в разновъзрастова група“.</i></p>	
18	<p>Във връзка с предложенията по-горе по дейност 2, предлагаме на стр. 23 по т.14 „Категории разходи, допустими за финансиране“, подточка 14.2 „Допустими разходи“, бюджетен раздел IV „Разходи за услуги“ да се добави бюджетно перо 7. <i>„Разходи за изработване на анализ на бариерите, които възпрепятстват записването на децата в детските градини, както и анализ на дейностите, свързани с осигуряване на обща подкрепа на личностното развитие“</i>, респективно бюджетно перо 7 става 8, а бюджетно перо 8 става 9.</p>	<p>Не се приема. Предложените разходи не са пряко свързани с и необходими за изпълнението на дейност 2.</p>
19	<p>По предложение на дирекция „Съдържание на предучилищното и училищното образование“ и на ЦОИДУЕМ – партньор на стр. 27 по т.15 „Допустими целеви групи (крайни бенефициенти)“ предлагаме текста <i>„деца от уязвими групи“</i> да се замени с <i>„деца от уязвими и маргинализирани групи“</i>.</p>	<p>Приема се частично. В определението за целева група, посочено в секция 15 на Условието за кандидатстване, са включени и деца от маргинализирани групи.</p>
20	<p>По отношение на дейност 2, на стр. 12 в Условието за кандидатстване, в частта за таксите за детски градини е посочено, следното: „За целта се прилагат разпоредбите на Наредбата за финансиране на институциите. Съгласно наредбата и нейните приложения се определя концентрацията на деца от</p>	<p>Приема се. Предложенията са отразени в текстовете на дейност 2 и бюджетно перо 8. Разходи за такси.</p>

	<p>уязвими групи и плащанията спазват разпоредбите на диференцирания подход.“. Предлагаме този текст да отпадне, тъй като в цитираната Наредба не се уреждат въпроси, свързани с приходите от такси. Текстът на стр. 13, отразен с гриф „ВАЖНО“, дава достатъчно възможности за използването на критериите за определяне на уязвими групи от Наредбата. Същата бележка за некоректно цитиране на Наредбата важи и за разходно перо т. 8 Разходи за такси към раздел V. „Разходи за такси“ на стр. 24 от Условиата за кандидатстване.</p>	
21	<p>Предвид това, че в Обосновката към критериите за подбор на операцията процесът на определяне и събиране на таксите е ясно описан, като е посочено, че ще се покриват такси на ниво детска градина, а не на ниво дете, считаме че е удачно да се обмисли вариант за включване като допустима целева група и общински детски градини. Още повече като индикатор за изпълнение е посочено 1 500 детски градини. Ако целевата група остане само „деца от уязвими групи“ това би затруднило покриването на таксите на ниво детска градина.</p>	<p>Приема се частично. Целевата група е определена в раздел „Допустими целеви групи“ на критериите за подбор на операция, които са одобрени от Комитета за наблюдение и в този смисъл последващите изменения също следва да бъдат одобрени от КН. От друга страна, индикаторът за изпълнение „Детски градини, подкрепени по ОП за осигуряване на среда за активно приобщаване в системата на предучилищното образование (включително за ранна превенция на обучителни затруднения) – 1500“ дава възможност за покриване на таксите на ниво детска градина като инструмент за активно приобщаване на децата, с което от своя страна ще бъде подкрепен достъпа до образование.</p>
22	<p>Като обща бележка по проекта на Насоки за кандидатстване по процедурата бихме искали да насочим вниманието към статута на общинските детски градини, които не прилагат системата на делегираните бюджети. В повечето случаи тези детски градини не са самостоятелни разпоредители с бюджет и не разполагат с отделно счетоводство. Тях ги обслужва обединено счетоводство</p>	<p>Приема се. Направените предложения са отразени в текстовете на Условиата за кандидатстване.</p>

към съответната община и не разполагат със собствена банкова сметка. Те са около половината от всички общински детски градини. Работодател на директорите на детските градини е кметът на общината. В тази връзка изпълнението на дейностите по проекта ще бъде изключително затруднено, ако в Насоките за кандидатстване не бъде включена и възможността за участие на общините. Правилата за събиране на такси се определят на общинско ниво с наредба на Общинския съвет. В този смисъл, има 264 различни наредби, с които Министерството трябва да синхронизира дейността по покриване на такси на детски градини с уязвими групи.

В подкрепа на изразеното становище, предлагаме примерен текст, който е използван в Насоките към проект „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“ в предходен период, а именно: *„Разходите, свързани с участието в техническото и/или финансовото изпълнение на дейности от детските градини, които не прилагат системата на делегиран бюджет, се извършват от съответния първостепенен разпоредител с бюджет или от съответния второстепенен разпоредител с бюджет - в общини с районно деление, когато кметът на район е второстепенен разпоредител с бюджет, съгласно решението на кмета на общината/общинския съвет“.*

В допълнение на гореизложеното считаме, че в съответствие с одобрените критерии за операцията **КН.НОИР.3.8.7.180518** – окончателен е целесъобразно в Условието за кандидатстване да бъде добавен следният текст: „В съответствие с § 6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ детски градини и училища с подготвителни групи ще участват в техническото и

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД
ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

	<p>финансовото изпълнение, включително ще извършват разходи по проекта с конкретен бенефициент – Министерството на образованието и науката“.</p>	
--	--	--